

LLEI 15/2006, DE 17 D'OCTUBRE, D'ARXIU I PATRIMONI DOCUMENTAL DE LES ILLES BALEARS

*(BOIB núm. 152, de 28 d'octubre de 2006;
correcció d'errades BOIB núm. 36, de 8 de març de 2007)*

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Al llarg de la història, les Illes Balears han estat cruïlla de moltes de les civilitzacions sorgides a la Mediterrània. Totes ens deixaren testimonis del seu pas o de la seva implantació a les nostres illes. També coneixem com s'organitzaren i administraren; però ens falten els principals testimonis de tot això: els documents escrits, els quals, per diverses circumstàncies de la història, es perderen de manera irreversible. No és sinó la incorporació al món europeu occidental durant el segle XIII el que facilità l'aparició d'unes institucions pròpies al denominat, just després de la seva conquesta per Jaume I, Regne de Mallorca, i l'acumulació consegüent d'uns documents generats per les administracions del moment, els quals, amb el pas del temps, es convertiren en històrics i així han arribat fins a nosaltres. Però, malgrat l'acumulació d'aquest patrimoni documental i l'existència d'arxius de tipologia diversa a les nostres illes, no hi ha encara una legislació específica sobre això.

Aquesta llei regula dos aspectes fonamentals per a la salvaguarda de la memòria històrica i dels documents que, avui, serveixen a l'administració i al ciutadà i, demà, serviran per mantenir aquesta memòria: el patrimoni documental i els arxius de les Illes Balears. Així, es pretén constituir una organització arxivística que estigui al servei de les administracions públiques i del ciutadà i que preservi amb eficàcia el llegat arxivístic illenc. També el propòsit és identificar, conservar, inventariar i difondre el patrimoni documental de les Illes, sempre fent compatible, quant a la documentació privada, el dret de propietat reconegut per la Constitució amb les exigències de l'interès general.

Des del punt de vista jurídic, es parteix del que preveuen els articles 46, 105.b) i 148.15 de la Constitució Espanyola, desplegats bàsicament per la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i per la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol; i també del que preveu l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears quant a les competències exclusives en matèria d'arxius, biblioteques i museus que no siguin de titularitat estatal, tal com recull l'article 10 als punts 20 i 21 respecte de les competències en matèria de patrimoni. En tot cas, s'entén sens perjudici d'allò que disposa l'article 149.1.28 de la Constitució. Aquestes previsions es recullen a la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, i a l'article 38 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Aquesta llei neix amb una clara intenció descentralitzadora. Així ho prescriu l'article 39.6 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que reconeix la facultat dels consells insulars per assumir les funcions executiva i de gestió en matèria de patrimoni, desplegat per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars, i per la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

Finalment, aquesta llei compleix el que prescriu la disposició final primera de la Llei 12/1998 respecte del desenvolupament d'una legislació en matèria d'arxius.

II

La llei té cinquanta-nou articles, estructurats en sis títols, sis disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El títol I descriu els trets generals de la llei respecte dels objectius que es pretenen assolir. És especialment important l'aclariment dels conceptes que es fan servir al llarg del text com ara els de document, arxiu, col·lecció documental o gestió documental, entre d'altres.

III

El títol II es refereix al patrimoni històric de caire arxivístic i documental de les Illes Balears. Substitueix plenament el títol VIII de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, i fa referència concreta als documents de caire històric recollits als centres d'arxiu tant de dins com de fora de les Illes Balears i, especialment i per la seva importància, a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, en referència al qual les Illes Balears han d'exercir els seus drets segons la disposició addicional primera de la Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

IV

El títol III preveu el patrimoni documental de les Illes Balears pel que fa a les institucions productores. Entendre què és document resulta fonamental, ja que els documents, formin o no un arxiu o un fons homogeni i es trobin en el suport que es trobin, constitueixen la base del testimoni de les activitats de les institucions i de la societat de qualsevol comunitat. Així, el capítol I defineix què són documents de titularitat pública i la responsabilitat dels seus titulars pel que fa a la gestió en fase activa, a l'avaluació i a la conservació permanent. El capítol II delimita el document de titularitat privada i la responsabilitat dels titulars de documents o d'arxius privats com a integrants del patrimoni documental de les Illes Balears, així com l'obligació de les administracions competents per articular els ajuts adients per facilitar-ne el compliment. El capítol III preveu els dipòsits de documents, les condicions en què es faran i els centres d'arxiu que en podran ser receptors. El capítol IV estableix la normativa respecte de la sortida, la conservació i l'esporgada de documents, tot tenint en compte les noves tecnologies com a elements que obren el ventall de possibilitats pel que fa a la conservació i a l'obtenció de reproduccions.

V

El títol IV és l'altre punt fonamental de la llei. El capítol I defineix el Sistema Arxivístic de les Illes Balears com a conjunt d'òrgans de coordinació i de sistemes

arxivístics amb capacitat pròpia, i n'estableix els principis d'actuació d'acord amb la imprescindible coordinació i la utilització d'un mateix sistema de gestió documental. Amb aquesta intenció el capítol II preveu la constitució de la Junta Interinsular d'Arxius i la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius com a òrgans de coordinació. El capítol III defineix el Subsistema Arxivístic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears —a la secció 1a— i la resta dels sistemes —a les seccions de la 2a a la 6a—, sense perjudici d'altres que s'hi puguin incorporar en el futur. Especialment important és el contingut de la secció 3a referida als sistemes arxivístics dels consells insulars com a instruments de desenvolupament de les competències reconegudes als consells insulars en matèria d'arxius i documents en el seu àmbit territorial i competencial. El capítol IV tracta d'una qüestió tan important com en ocasions controvertida: l'accés als documents públics.

VI

El títol V es dedica al règim d'adquisició de béns del patrimoni documental de les Illes Balears i tracta d'aspectes comuns amb la resta de normatives sobre patrimoni, com el dret de tempteig i de retracte o l'expropiació per interès social.

VII

El títol VI, i darrer, fa referència al règim d'infraccions i sancions. Estableix tres categories de faltes: molt greus, greus i lleus; les sancions atribuïbles a cada categoria i el procediment administratiu que han de seguir els organismes amb capacitat d'incoació d'expedients sancionadors.

VIII

A les disposicions addicionals s'estableixen la integració d'ofici en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears dels arxius ja existents prèviament i, així mateix, la creació dels organismes administratius en matèria d'arxius i patrimoni documental i l'adaptació d'aquells ja existents. També es faculta el Govern de les Illes Balears i els consells insulars per desenvolupar la llei en el marc de les facultats que els atorga.

Cal destacar que la disposició addicional quarta fa un esment al foment dels arxius de caire municipal ubicats a Menorca i a Eivissa, els quals custodien documentació històrica equivalent a la de Mallorca, per tal de garantir-ne unes òptimes condicions de conservació i de servei.

La disposició addicional cinquena fa referència als fons documentals gràfics i multimèdia dels arxius d'imatge i so de les quatre illes.

La disposició addicional sisena atorga un termini de tres anys perquè s'elabori el Cens d'arxius i documents de les Illes Balears per part de les administracions competents.

Les disposicions transitòries fan referència als terminis per a la creació dels òrgans de coordinació del Sistema Arxivístic de les Illes Balears i per a l'adaptació dels diferents tipus d'arxius i col·leccions a les previsions d'aquesta llei.

TÍTOL I DE LES DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i principis d'actuació

1. Constitueixen l'objecte d'aquesta llei:
 - a) L'establiment dels criteris necessaris per a la planificació, la creació, l'organització, el funcionament i la coordinació del Sistema Arxivístic de les Illes Balears i dels seus subsistemes arxivístics, que estarà presidit pels principis de coordinació i de col·laboració entre les administracions públiques.
 - b) L'impuls de la gestió i la garantia de la preservació del patrimoni documental de les Illes Balears, públic i privat, d'acord amb els seus valors, per al servei dels interessos generals.
 - c) L'establiment, respecte del patrimoni documental, dels drets i els deures dels que en són titulars i de la ciutadania.
2. Totes les administracions públiques estan obligades a col·laborar en la consecució dels objectius d'aquesta llei.
3. Les administracions públiques han de promoure i garantir que el tractament de la documentació i, per tant, la gestió documental, la preservació i la difusió dels documents, compleixin la finalitat de posar-los a l'abast dels usuaris i de les usuàries.
4. Les administracions públiques han de promoure d'una manera activa l'ús de les noves tecnologies en el tractament dels arxius i documents, com a eines per millorar-ne la gestió, la conservació, el servei i la difusió.

Article 2. Definicions

A l'efecte d'aquesta llei s'entén per:

- a) Document: qualsevol expressió de llenguatge oral o escrit, natural o codificat, i qualsevulla expressió gràfica, sonora o en imatge, emmagatzemada en qualsevol tipus de suport material, actual o futur, inclosos els mecanismes magnètics i informàtics. Se n'exclouen els exemplars no originals d'edicions, com les obres de creació i d'investigació editades, o aquells que siguin considerats exclusivament patrimoni bibliogràfic.
- b) Documentació en fase activa: aquella que una unitat administrativa tramita o utilitza habitualment en les seves activitats.
- c) Documentació en fase semiactiva: aquella que, un cop concloua la tramitació administrativa ordinària, no és utilitzada d'una manera habitual per la unitat que l'ha generada en la seva activitat.
- d) Documentació inactiva o històrica: aquella que, una vegada concloua la vigència administrativa, posseeix valors primordialment de caràcter informatiu o cultural.
- e) Fons documental o arxiu: conjunt orgànic de documents aplegats en un procés natural produïts i/o rebuts per una persona física o jurídica, pública o privada, al llarg de la seva existència, i que són posats al servei del mateix productor, de la informació i de la investigació.
- f) Col·lecció documental: conjunt artificial de documents, d'igual o de diferent procedència, reunits per un col·leccionista o en un arxiu per motius de conservació, pel seu especial interès o per qualsevol altre criteri subjectiu.

- g) Arxiu o centre d'arxiu: institució on es reuneixen, es conserven, s'organitzen, es descriuen i es difonen els fons documentals i les col·leccions, segons l'enunciat de l'apartat a) d'aquest article, per al servei de les institucions productores, la informació a la ciutadania, la investigació i la cultura.
- h) Gestió documental: conjunt d'operacions i de tècniques basades en l'anàlisi de la producció, la tramitació i la valoració dels documents, que es destinen a la planificació, el control, l'ús, la conservació i l'eliminació o la transferència dels documents a un arxiu, amb l'objectiu de racionalitzar-ne i unificar-ne el tractament i aconseguir-ne una gestió eficaç i rendible.
- i) Avaluació: anàlisi dels testimonis administratius, legals, jurídics i informatius presents a cadascun dels documents que determina els terminis de transferència, l'accés i la conservació o l'eliminació, total o parcial.
- j) Sistema arxivístic: conjunt d'òrgans i normes de les administracions públiques i de sistemes arxivístics amb autonomia pròpia, relacionats entre si per òrgans de coordinació.
- k) Subsistema arxivístic: conjunt d'òrgans, normes i centres d'arxiu que participen en la direcció, el seguiment, la coordinació i la inspecció dels programes per a la conservació, la descripció i la difusió del patrimoni documental.
- l) Patrimoni documental: tots els documents, reunits o no en arxius, que d'acord amb el que disposa aquesta llei es considera que en formen part.

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és d'aplicació als arxius la titularitat dels quals correspon a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, a les administracions dels consells insulars i a les dels ajuntaments, i a d'altres ens locals radicats a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Pel que fa als arxius de titularitat estatal, la gestió dels quals està encomanada a la comunitat autònoma de les Illes Balears, aquesta llei és d'aplicació en tot allò que ho permeti la normativa que li és pròpia.

3. Aquesta llei també és d'aplicació als documents i arxius de titularitat pública de les Illes Balears, i als documents i arxius privats que integren o poden integrar el patrimoni documental de les Illes Balears.

Article 4. El cens d'arxius i documents de les Illes Balears

1. El cens d'arxius i documents de les Illes Balears és el document que inclou per a cada centre d'arxiu, fons documental o col·lecció les dades relatives a la situació física, a la composició, a l'avaluació, a l'organització, a la descripció, a l'estat de conservació i a les condicions de seguretat.

2. Cada consell insular confeccionarà el cens corresponent al seu àmbit territorial.

3. Totes les institucions, persones físiques i jurídiques que siguin propietàries, posseïdores o responsables de la custòdia i la conservació de centres d'arxiu, fons documentals o col·leccions documentals a què es refereix aquesta llei, són obligades a cooperar i a facilitar les dades corresponents per a la confecció i l'actualització del cens d'arxius i documents de les Illes Balears.

TÍTOL II

DEL PATRIMONI DOCUMENTAL DE LES ILLES BALEARS

Article 5. Concepte

Integren el patrimoni documental de les Illes Balears els arxius i documents tant de titularitat pública com privada, i també els que, generats actualment, són de relleu per al coneixement de l'evolució històrica de les Illes.

Article 6. Béns que l'integren

En qualsevol cas, i sense perjudici de la legislació estatal que els pugui ser d'aplicació, es consideren integrants del patrimoni documental de les Illes Balears, els arxius i documents recollits o que formin part de:

- a) Els fons propis i els referits a les Illes Balears que a hores d'ara es troben integrats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Molt especialment, s'hi consideren compresos els volums que hi hagi a la secció dels còdexs; els documents recollits als arxius de la Reial Cancelleria, al Consell Suprem d'Aragó, i els emesos per la institució del Mestre Racional, a més dels que en el futur es puguin identificar a qualsevol altra secció.
- b) Els fons recollits per l'Arxiu del Regne de Mallorca, l'Arxiu històric provincial de Maó, l'Arxiu general del Consell de Mallorca, l'Arxiu municipal de Ciutadella i l'Arxiu històric d'Eivissa.
- c) Els arxius i documents de titularitat privada radicats en el territori de les Illes Balears, d'una antiguitat superior als cent anys, produïts, rebuts o conservats per qualsevulla persona física o jurídica, pública o privada.
- d) Els documents d'una antiguitat superior als quaranta anys, produïts, rebuts o conservats per associacions polítiques o sindicals radicades en el territori de les Illes Balears.
- e) Els documents d'una antiguitat superior als quaranta anys, produïts, rebuts o conservats per les fundacions, així com també per qualsevol associació de caràcter privat establerta a les Illes Balears.
- f) Els documents radicats en el territori de les Illes Balears d'una antiguitat superior als quaranta anys, produïts, rebuts o conservats per l'Església Catòlica o les seves congregacions, ordres o instituts de vida consagrada; així com per les altres confessions radicades a les Illes Balears.
- g) Els documents de titularitat pública o privada que, d'acord amb aquesta llei o les seves disposicions de desenvolupament, o amb la Llei de patrimoni històric, adquireixin en endavant la condició d'arxius o documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears.

Article 7. Règim jurídic

1. Els arxius o documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears es regeixen, pel que fa a les categories de protecció del patrimoni i als seus procediments de declaració, per la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

2. Quant a la resta d'aspectes del seu règim jurídic, es regeixen per les disposicions contingudes en aquesta llei i les seves disposicions de desenvolupament, sense perjudici de la normativa estatal o, si s'escau, canònica que els pugui ser d'aplicació, així com també pels títols preliminar i primer de la Llei de patrimoni històric en allò que no s'oposi a aquesta llei.

Article 8. Promoció

D'acord amb allò que disposa la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears ha de promoure, en coordinació i col·laboració amb les altres administracions públiques, el retorn a les Illes dels béns que integren el patrimoni documental de les Illes Balears i que es troben fora del seu territori, tot respectant el patrimoni compartit amb l'Estat i amb altres comunitats autònomes.

Article 9. Arxiu de la Corona d'Aragó

1. El que disposa aquest títol s'entén sense perjudici de la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i de la participació en el seu si de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en els termes que preveu l'Estatut d'Autonomia.

2. Els poders públics de les Illes Balears emprendran les accions necessàries per fer efectiva la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, sense perjudici de les actuacions que es puguin realitzar per salvaguardar el patrimoni documental de les Illes Balears en el cas que es desisteixi de constituir l'esmentat patronat o institució similar.

TÍTOL III

DELS DOCUMENTS QUE FORMEN PART DEL PATRIMONI DOCUMENTAL DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I

DELS DOCUMENTS DE TITULARITAT PÚBLICA

Article 10. Definició

1. D'acord amb l'article 6 apartat g) d'aquesta llei, són documents de titularitat pública els que produeixen, reben o conserven en l'exercici de les seves funcions:

- a) El Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- b) El Parlament de les Illes Balears.
- c) Els consells insulars.
- d) Les entitats locals.
- e) La Sindicatura de Greuges, la Sindicatura de Comptes, el Consell Econòmic i Social i el Consell Consultiu i totes les altres institucions de la comunitat de les Illes Balears no dependents de la seva administració.
- f) La Universitat de les Illes Balears.
- g) Qualsevol organisme o institució de caràcter públic radicat a les Illes Balears i desaparegut abans de la constitució de la comunitat de les Illes Balears, malgrat es trobin en poder de particulars.

- h) Les empreses públiques, els consorcis i les fundacions del sector públic de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - i) Les empreses i les institucions privades concessionàries de serveis públics, en allò que fa referència a aquestes concessions.
 - j) Les persones i les entitats privades que exerceixen funcions públiques, en allò que fa referència a aquestes funcions.
2. També en formen part, sense perjudici de la legislació estatal que els afecti, els documents generats i reunits per les institucions radicades a les Illes Balears següents:
- a) Els òrgans de l'Administració perifèrica de l'Estat.
 - b) Els òrgans de l'Administració de justícia.
 - c) Les notaries i els registres públics.
 - d) Les institucions científiques i culturals i les corporacions de dret públic amb domicili a les Illes Balears.
 - e) Els òrgans de la Unió Europea radicats a les Illes Balears, sense perjudici de la normativa europea que els sigui aplicable.
 - f) Qualsevol entitat pública o entitat dependent d'una entitat pública no inclosa a les lletres precedents.
3. Es consideren inclosos a l'enumeració de l'apartat 1 els documents generats o rebuts per raó dels seus càrrecs pels membres del Govern i els alts càrrecs de les administracions públiques.

Article 11. Responsabilitats dels titulars de documents públics

1. Cada una de les administracions competents en matèria d'arxius i/o les entitats titulars de documents públics han de posar en pràctica un únic sistema de gestió documental. La Junta Interinsular d'Arxius fixarà en tot cas els criteris i els mecanismes d'homogeneïtzació en la gestió documental dels arxius de les Illes Balears.

2. Els centres d'arxiu de titularitat pública disposaran de personal suficient i amb la qualificació adequada per complir amb els objectius d'aquesta llei.

3. Amb independència de les tècniques o dels suports utilitzats, tots els documents públics han de tenir garantides l'autenticitat i la integritat dels continguts, també la conservació i, si és procedent, la confidencialitat.

4. Les administracions públiques i les entitats titulars de documents públics, i específicament els òrgans responsables de custodiar-los, hi han de fer possible l'accés i n'han de lliurar una còpia o un certificat a les persones que en cada cas hi tinguin dret, d'acord amb el que disposa l'article 37 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. En qualsevol cas, cal garantir el dret a la reserva de les dades protegides per la llei.

Article 12. Gestió dels documents públics

L'organització, l'avaluació, la conservació i l'accés als documents públics són responsabilitat directa dels seus titulars, segons el que preveu aquesta llei. En cas que les administracions o les entitats titulars de documents públics contractin tasques relatives a aquestes funcions amb empreses privades, s'han de reservar la definició del

sistema de gestió documental, la direcció i la supervisió de l'activitat contractada. En tot cas, cal ajustar-se al que disposa l'article 11.1 d'aquesta llei i la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

Article 13. Avaluació dels documents públics

1. Un cop concloses les fases activa i semiactiva, s'ha d'aplicar a tots els documents públics la normativa d'avaluació prevista a la gestió documental aplicada pel respectiu subsistema arxivístic per als diferents tipus documentals.

2. Cap document públic no pot ser eliminat fora de l'esmentada normativa.

Article 14. Traspàs de funcions entre administracions i càrrecs públics

1. En cas de supressió o traspàs d'un ens o organisme públic, els seus documents s'han d'incorporar a l'arxiu de l'administració pública que n'assumeixi les funcions. Si no hi ha cap administració que les assumeixi, els documents s'han d'incorporar a un arxiu de l'administració pública de la qual depenia l'organisme suprimit o traspassat. Si no es dona cap d'aquestes circumstàncies, els documents han de passar a l'arxiu que determini el servei d'arxius de cada consell insular o, quan es tracta d'un arxiu de caràcter interinsular, a la Junta Interinsular d'Arxius, sempre amb l'informe previ de la comissió tècnica corresponent.

2. Els documents produïts o rebuts pels membres del Govern i els alts càrrecs de les administracions públiques, que, en cessar aquests en les seves funcions, no es trobin a l'arxiu corresponent, han de ser lliurats a qui els succeeixi en el càrrec o han de ser ingressats a l'arxiu de l'administració pertinent.

3. Com a norma general, els arxius dels organismes públics suprimitos o traspassats no es poden dividir. Si les seves funcions se separen en diferents entitats, la Comissió Interinsular d'Arxius elaborarà un informe sobre la necessitat de traspàs de documentació, sobre quina s'ha aplicar i com s'ha de fer.

Article 15. Privatització d'entitats públiques

Quan un organisme públic o un ens que en depengui passa a ser de naturalesa privada o perd la dependència pública, la documentació anterior al canvi de naturalesa o de dependència manté la titularitat pública. L'esmentada documentació, si és de conservació permanent, s'ha de transferir a l'arxiu de l'administració pública de la qual depenia l'organisme o l'ens o al que determini la Junta Interinsular d'Arxius, amb l'informe previ de la comissió tècnica insular d'arxius corresponent, o en el cas d'arxius d'àmbit pluriinsular, de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius, si s'escau. Excepcionalment, l'administració titular pot acordar que la documentació continuï essent custodiada per l'organisme o ens que hagi estat objecte de privatització.

Article 16. Indisponibilitat

1. Els documents de titularitat pública són inalienables, inembargables, i els drets dels que en són titulars no prescriuen.

2. Quan els titulars de documents públics tinguin coneixement de l'existència de documents propis en possessió de tercers de forma il·legal o il·legítima han de prendre les mesures legals pertinents per a recuperar-los.

CAPÍTOL II

DELS DOCUMENTS DE TITULARITAT PRIVADA

Article 17. Definició

1. A l'efecte d'aquesta llei, són documents privats de titularitat privada tots aquells que, reunits o no en arxius, pertanyen a les persones físiques o jurídiques de dret privat que exerceixen les seves funcions bàsiques i principals a les Illes Balears i/o es troben en el seu àmbit territorial.

2. S'han de considerar documents privats de caràcter històric tots aquells que, inclosos en l'apartat anterior, la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, declara com a patrimoni documental en els articles 78 i 79.

3. A tal efecte, s'han de considerar arxius privats històrics aquells que, d'acord amb l'apartat anterior, estiguin formats per documentació bàsicament històrica.

Article 18. Responsabilitats dels titulars de documents privats integrants del patrimoni documental

1. Els titulars de documents o d'arxius privats que formin part del patrimoni documental tenen, a més de les establertes per aquesta llei, les obligacions següents:

- a) Comunicar la seva existència al consell insular que pertorqui o, si s'escau, a la conselleria competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears.
- b) Mantenir-ne unes condicions d'instal·lació i de descripció adequades.
- c) Lliurar una còpia de l'inventari al servei corresponent de l'administració del consell insular que pertorqui o, si s'escau, de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- d) Conservar els arxius i documents íntegrament, no desmembrar-los ni disgregar-los, excepte en els supòsits en què per reglament es pugui establir; en qualsevol cas, per resolució de la comissió insular d'arxius de cada consell insular o, quan es tracti d'un arxiu de caràcter interinsular, de la Junta Interinsular d'Arxius, sempre amb l'informe previ de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius.
- e) Permetre-hi, prèvia sol·licitud raonada, l'accés a la consulta de les persones que acreditin la condició d'investigadores. Per tal de donar compliment a aquesta obligació, els titulars dels documents tenen dret a fer-ne dipòsit sense cost en un arxiu públic del Sistema Arxivístic de les Illes Balears, tal com disposa l'article 52.4 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, de patrimoni històric espanyol.
- f) Comunicar prèviament al servei corresponent del consell insular que pertorqui o, si s'escau, al de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, qualsevol canvi en la titularitat o en la possessió dels documents, així com en la seva localització física.
- g) Procurar la seva inclusió al Cens d'arxius i documents de les Illes Balears i al de l'illa que correspongui.

2. Les administracions públiques establiran mesures compensatòries als titulars d'arxius o documents integrants del patrimoni documental, en funció de l'anàlisi individualitzada respecte dels apartats del punt anterior. En tot cas, es garantirà la prestació d'assistència tècnica en les qüestions relatives a la instal·lació, la conservació i la descripció dels documents per part de l'administració competent.

CAPÍTOL III DEL DIPÒSIT DEL PATRIMONI DOCUMENTAL

Article 19. Dipòsits documentals

1. Amb la intenció de preservar i conservar en les millors condicions el patrimoni documental de les Illes Balears, els arxius que formin part del Sistema Arxivístic de les Illes Balears, d'acord amb la capacitat de custòdia que tinguin, poden rebre aquells dipòsits de béns documentals que les administracions competents disposin, mitjançant la resolució administrativa corresponent.

2. Respecte dels béns esmentats en el punt anterior, els arxius receptors han de ser seleccionats tenint en compte els factors de conservació, seguretat i capacitat de difusió, sense perjudici de l'aplicació d'altres criteris derivats de la gestió, l'organització i la descripció documentals.

3. Aquests dipòsits suposaran la revisió del Cens d'arxius i documents de les Illes Balears.

4. En cas de clausura d'un centre dels que integren algun dels subsistemes del Sistema Arxivístic de les Illes Balears, la comissió insular d'arxius de cada consell insular o, quan es tracti d'un arxiu de caràcter interinsular, la Junta Interinsular d'Arxius, sempre amb l'informe previ de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius, podrà decidir que els fons del centre clausurat siguin dipositats en un altre arxiu, la naturalesa del qual ha de ser adient per al dipòsit dels béns del centre clausurat.

Article 20. Dipòsit de documents privats en arxius públics

1. Les persones propietàries de documents privats que formin part del patrimoni documental de les Illes Balears els podran dipositar en un arxiu públic. Si en l'acord de dipòsit no consta res en contra, l'arxiu receptor queda autoritzat a:

- a) Aplicar les tècniques arxivístiques que corresponguin, segons el sistema de gestió documental.
- b) Facilitar la difusió dels documents amb finalitats culturals.
- c) Facilitar l'accés als documents en les condicions generals aplicables a la documentació pública.

2. Les administracions públiques poden establir sistemes de compensació pel tractament arxivístic i el dipòsit de fons documentals privats, especialment si el titular del fons rescindeix el dipòsit.

3. En cas d'incompliment manifest de les obligacions establertes a l'article 18, la comissió insular d'arxius de cada consell insular o, quan es tracti d'un arxiu de caràcter interinsular, la Junta Interinsular d'Arxius, sempre amb l'informe previ de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius, podrà acordar l'ingrés temporal de documents privats en un centre d'arxiu públic, a fi de garantir-ne la preservació dels valors i d'assegurar-ne el compliment de la funció social. En aquests casos, l'arxiu públic pot fer, sense necessitat d'autorització de la persona titular del fons, les actuacions establertes a l'apartat 1.

CAPÍTOL IV DE LA SORTIDA, LA CONSERVACIÓ I L'ESPORGADA DEL PATRIMONI DOCUMENTAL

Article 21. Mobilitat dels fons

1. El trasllat, la sortida o la cessió, per qualsevol motiu, de fons o documents que formen part del patrimoni documental de les Illes Balears ha de ser autoritzat prèviament pels organismes competents de les administracions en matèria d'arxius.

2. El trasllat, la sortida o la cessió de documents de propietat privada dipositats en arxius del Sistema Arxivístic de les Illes Balears ha de tenir en compte les condicions particulars estipulades per al dipòsit o convingudes amb la propietat en el conveni subscrit entre la propietat i l'administració. En cas que no s'hagin pactat les dites condicions, s'ha d'aplicar allò prescrit a l'apartat anterior.

3. En el cas dels arxius públics, la direcció o les persones responsables informaran els organismes competents de manera raonada sobre la conveniència o no dels trasllats, les sortides o les cessions, d'acord amb els criteris tècnics o legals que puguin afectar els documents proposats.

Article 22. Digitalització i microfilmació

Les administracions públiques i les institucions han de promoure, dins el marc respectiu d'actuacions, programes per a la digitalització i/o microfilmació del patrimoni documental de les Illes Balears, o qualsevol altra tècnica futura amb capacitat demostrada per a la conservació i la difusió del patrimoni en òptimes condicions.

Article 23. Esporgada de documents

1. En el Cens d'arxius i documents de les Illes Balears s'ha de fer constar clarament, en cada cas, aquella documentació que forma part del patrimoni documental i que, per tant, no pot ser objecte d'esporgada. Aquesta declaració es podrà fer de forma genèrica per a parts homogènies del fons.

2. Els arxius integrats en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears poden fer esporgades de fons segons els criteris tècnics de l'òrgan responsable de l'avaluació documental del seu subsistema arxivístic, tot seguint les línies generals acordades a la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius, sense que aquest fet afecti el patrimoni documental de les Illes Balears.

Article 24. Restauració de documents

1. S'ha de presentar a la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius una memòria anual dels documents restaurats.

2. En tot cas, la restauració dels fons a què es refereix l'apartat anterior ha de ser sempre realitzada per professionals amb titulació i experiència acreditades sota la tutela de la direcció o de la persona responsable tècnica de l'arxiu o del subsistema arxivístic que pertoqui.

3. Les administracions competents han de promoure la creació i el manteniment de tallers de restauració en els arxius capdavanters dels subsistemes respectius.

4. La restauració de la documentació que forma part del patrimoni documental de les Illes Balears haurà de comunicar-se al consell insular que pertoqui. Els consells insulars hauran de remetre anualment a la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius una memòria dels documents restaurats en els seus àmbits territorials respectius.

Article 25. Reproduccions

1. La realització de còpies i reproduccions, per qualsevol procediment, dels documents d'un arxiu integrat en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears s'ha de dur a terme tenint en compte les finalitats i les disposicions següents:

- a) Servir els interessos de la ciutadania.
- b) Facilitar la investigació científica.
- c) Promoure la difusió d'aquests arxius i dels béns que s'hi conserven.
- d) Salvaguardar els drets de propietat intel·lectual dels autors del material copiat o reproduït.
- e) Garantir la conservació dels documents.
- f) No interferir en l'activitat normal de l'arxiu.

2. L'administració competent ha d'establir les condicions per autoritzar la còpia o la reproducció per qualsevol procediment dels documents custodiats en els centres esmentats.

TÍTOL IV DEL SISTEMA ARXIVÍSTIC DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I DE LA DEFINICIÓ I L'ESTRUCTURA DEL SISTEMA ARXIVÍSTIC DE LES ILLES BALEARS

Article 26. Definició

1. El Sistema Arxivístic de les Illes Balears és el conjunt d'òrgans de les administracions públiques, de normes i de subsistemes autònoms, relacionats entre si per òrgans de coordinació, que garanteix: la identificació, la gestió, la conservació, la protecció, l'accés i la difusió del patrimoni documental de les Illes Balears.

2. El Sistema Arxivístic de les Illes Balears preveu la descentralització, atesa la particularitat dels territoris insulars, la coordinació i la cooperació entre els subsistemes arxivístics per garantir el manteniment de criteris homogenis d'actuació.

3. A cada territori insular, el consell insular respectiu serà l'encarregat de la planificació i la coordinació dels arxius de la seva competència.

Article 27. Principis d'actuació

1. L'acció de les administracions públiques pel que fa als arxius i al Sistema Arxivístic de les Illes Balears s'ha de regir pels principis següents:

- a) Fomentar la màxima coordinació de tots els arxius integrats al Sistema Arxivístic de les Illes Balears, per assolir els objectius d'aquesta llei.
- b) Tenir una atenció especial a garantir, respecte dels arxius i documents, els drets i deures de les persones que en són titulars i també els de la ciutadania.
- c) Promoure i estimular accions que serveixin per conèixer i divulgar els arxius i documents de les Illes Balears.
- d) Impulsar la cooperació amb les administracions locals i entre elles mateixes per afavorir en el seu àmbit els objectius d'aquesta llei.
- e) Fomentar la implicació dels arxius a la vida cultural del seu àmbit territorial.
- f) Afavorir l'activitat de les associacions, fundacions i altres entitats que tinguin per objectiu donar suport als arxius.

2. La gestió dels arxius inclosos en aquesta llei pot comptar amb la col·laboració d'institucions d'investigació o d'entitats que, per les seves activitats o finalitats, guardin relació amb aquests centres.

Article 28. El tractament arxivístic de la documentació

Els arxius que s'integrin en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears aplicaran les mateixes normes de descripció, llevat dels casos en què això no sigui tècnicament possible; i els arxius de cada subsistema aplicaran la mateixa gestió documental, segons el que es preveu en aquesta llei. De qualsevol manera, s'han de complir els principis bàsics següents:

- a) S'ha de respectar el principi de procedència i l'ordre originari dels documents.
- b) Els documents han d'estar classificats, ordenats i descrits mitjançant els instruments de control i d'informació adequats. Cada fons ha de comptar amb un quadre de classificació de la documentació.

Article 29. Estructura

Formen part del Sistema Arxivístic de les Illes Balears:

- a) La Junta Interinsular d'Arxius.
- b) La Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius.
- c) El Subsistema Arxivístic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- d) El Subsistema Arxivístic del Parlament de les Illes Balears.
- e) El Subsistema Arxivístic del Consell Consultiu de les Illes Balears.
- f) Els subsistemes arxivístics respectius de cada un dels consells insulars.
- g) Els subsistemes arxivístics de cada una de les entitats locals de les Illes Balears.
- h) El Subsistema Arxivístic de la Universitat de les Illes Balears.
- i) Els subsistemes arxivístics públics que es puguin constituir a l'empara d'aquesta llei.
- j) Tots els arxius privats que sol·licitin i obtenguin la integració en el subsistema corresponent, tot subscriuint un conveni administratiu pel qual es comprometin a assumir els drets i les obligacions que es derivin de la participació.

CAPÍTOL II DELS ÒRGANS DE COORDINACIÓ

Article 30. La Junta Interinsular d'Arxius

1. Es crea la Junta Interinsular d'Arxius com a òrgan competent per resoldre les matèries referides en aquesta llei i també per a la coordinació entre els subsistemes que formen part del Sistema Arxivístic de les Illes Balears.

2. La Junta Interinsular d'Arxius ha de ser integrada pels membres següents:

- a) El president o la presidenta, que serà el conseller o la consellera competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears.
- b) Els o les vocals, que n'hi ha d'haver set, han de ser els consellers o les conselleres insulars competents en matèria de cultura, que ostentaran anualment i de forma rotatòria la vicepresidència, que serà indelegable en una altra persona que no sigui conseller o consellera; dos o dues que nomenarà el

conseller o la consellera competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears, i un o una representant per cada una de les federacions de municipis de les Illes Balears.

c) El secretari o la secretària, amb veu però sense vot, que nomenarà el conseller o la consellera competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears.

3. Les funcions de la Junta Interinsular d'Arxius són:

a) Aprovar les línies generals respecte de la gestió documental que ha de regir en els subsistemes integrats en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears, a proposta de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius i dels òrgans consultius i/o tècnics respectius dels consells insulars.

b) Resoldre sobre els arxius dels organismes suprimits, amb funcions traspassades a un altre o privatitzats, a proposta de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius i dels òrgans consultius i/o tècnics respectius dels consells insulars.

c) Resoldre sobre el dipòsit de documents o d'arxius privats dipositats en centres d'arxiu públic segons el que es preveu en aquesta llei, amb l'informe previ de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius i dels òrgans consultius i/o tècnics respectius dels consells insulars.

d) Resoldre sobre totes les qüestions en matèria d'arxius o documents elevades per la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius i dels òrgans consultius i/o tècnics respectius dels consells insulars.

4. La Junta Interinsular d'Arxius s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any i quan ho sol·liciti una de les institucions representades o ho determini el president o la presidenta. Ales reunions hi podran assistir assessors o assessores que tendran veu, però no vot.

5. Seran òrgans consultius de la Junta Interinsular d'Arxius els organismes que formin part del Sistema Arxivístic de les Illes Balears, així com les associacions professionals d'arxivers i arxiveres de les Illes Balears.

6. La Junta Interinsular d'Arxius ha d'elaborar i aprovar el seu reglament d'organització i funcionament.

Article 31. La Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius

1. Es crea la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius com a un òrgan col·legiat de caràcter tècnic, adscrit a la conselleria competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears.

2. La Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius ha de ser integrada pels membres següents:

a) El president o la presidenta, que serà el director o la directora general competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears.

b) Els vocals o les vocals, persones tècniques en la matèria, seran: dos o dues vocals designats o designades per cada un dels consells insulars, dos o dues vocals designats o designades per la conselleria competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears, un o una vocal designat o designada per la Universitat de les Illes Balears i un o una vocal designat o designada per l'Associació de Bibliotecaris, Arxivers i Documentalistes de les Illes Balears.

c) El secretari o la secretària, amb veu però sense vot, ha de ser un funcionari o una funcionària de la conselleria competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears.

3. La Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius té com a funció assessorar la Junta Interinsular d'Arxius en les seves tasques de coordinació, redactar els informes que li siguin encomanats a fi d'homogeneïtzar els criteris tècnics de gestió documental i elaborar les taules d'avaluació segons el que estableix aquesta llei.

4. La Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius es responsabilitzarà de les funcions que a continuació es descriuen, per acordar les línies generals de la gestió documental dels sistemes integrats en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears, sota els criteris tècnics següents:

- a) L'accés a la documentació.
- b) L'avaluació de la documentació.
- c) La regulació en matèria d'arxius i documents.
- d) La coordinació arxivística.
- e) Qualsevol altra funció que li encomani la Junta Interinsular d'Arxius.

CAPÍTOL III DELS SUBSISTEMES ARXIVÍSTICS

SECCIÓ 1a DEL SUBSISTEMA ARXIVÍSTIC DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 32. Definició

El Subsistema Arxivístic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de ser el conjunt d'òrgans, d'arxius i de documents que s'hi vinculen.

Article 33. Estructura

El Subsistema Arxivístic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de ser constituït per:

- a) Els òrgans i les unitats administratives coordinadors en matèria d'arxius i patrimoni documental de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, adscrits a la conselleria competent en matèria de cultura.
- b) L'Arxiu del Regne de Mallorca, sense perjudici de la legislació estatal que l'afecta.
- c) L'Arxiu Històric de Maó, sense perjudici de la legislació estatal que l'afecta.
- d) L'Arxiu de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- e) Els arxius centrals de les conselleries.
- f) Els arxius dels organismes autònoms i de les empreses públiques amb vinculació (o adscrites) a les conselleries del Govern de les Illes Balears.
- g) Els arxius i documents de titularitat privada que, per la seva naturalesa o àmbit d'actuació pluriinsular, siguin d'interès cultural notable i subscriguin un conveni de caràcter administratiu amb el Govern de les Illes Balears pel qual es comprometin a assumir les obligacions que es derivin de la participació en el Subsistema Arxivístic del Govern de les Illes Balears.

Article 34. L'Arxiu del Regne de Mallorca

Sense perjudici de la legislació que com a centre de titularitat estatal hi és aplicable, és la institució emblemàtica del subsistema d'arxius de l'Administració de la comunitat

autònoma de les Illes Balears, encarregada de recollir, conservar, organitzar, descriure, servir i divulgar els fons de les institucions històriques de les Illes Balears i tota la documentació, pública o privada, que es consideri de caire històric i que, per aquesta llei, li pertoqui. Les seves funcions són:

- a) Recollir, conservar, servir i divulgar aquella documentació que per llei estatal li pertoqui.
- b) Exercir, de manera coordinada amb el servei o departament corresponent de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i amb el departament de cultura del Govern de les Illes Balears, aquelles funcions que serveixin a l'impuls, al foment, a la protecció i a la difusió del patrimoni documental de les Illes Balears.
- c) Exercir les funcions de dipòsit final per a aquella documentació generada pels òrgans del Govern de les Illes Balears que, pel seu especial valor històric, sigui d'utilitat per a la investigació, segons es determini de manera reglamentària.
- d) Recollir, conservar, servir i divulgar aquella documentació que ingressi, mitjançant conveni de caràcter administratiu, el Govern de les Illes Balears.

Article 35. L'Arxiu Històric de Maó

Sense perjudici de la legislació que com a centre de titularitat estatal hi és aplicable, l'Arxiu Històric de Maó és responsable de recollir, conservar, organitzar, descriure i divulgar els fons de les institucions històriques de Menorca. A més, s'encarrega de:

- a) Recollir, conservar, servir i divulgar els fons dels organismes de l'Estat radicats a Menorca que per llei estatal li pertoquin.
- b) Recollir, conservar, servir i divulgar els protocols notariais amb més de cent anys d'antiguitat radicats a l'illa.
- c) Recollir, conservar, servir i divulgar els fons de les conselleries del Govern de les Illes Balears i els de les empreses públiques amb seu a Menorca.
- d) Recollir, conservar, servir i divulgar aquella documentació que ingressi, mitjançant conveni de caràcter administratiu, el Govern de les Illes Balears.

Article 36. L'Arxiu General del Govern de les Illes Balears

Es crea l'Arxiu General del Govern de les Illes Balears, adscrit a la conselleria competent en matèria de cultura. El seu funcionament s'ha de determinar per via reglamentària sota els principis següents:

1. Ser el centre capdavanter de l'Administració del Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears, responsable de recollir, conservar i servir la documentació generada pels òrgans descrits en els apartats e) i f) de l'article 33 d'aquesta llei.
2. Tenir el caràcter d'arxiu intermedi i conservar la documentació transferida durant un període de trenta anys.
3. Elaborar els informes d'avaluació amb vista a la conservació permanent o no de la documentació custodiada, d'acord amb la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius.
4. Exercir, com a centre capdavanter del sistema i de manera coordinada amb el servei o departament corresponent de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i amb el departament de cultura del Govern de les

- Illes Balears, aquelles funcions que serveixin a l'impuls, al foment, a la protecció i a la difusió del patrimoni documental de les Illes Balears.
5. Exercir les funcions de dipòsit final per a aquella documentació generada pels òrgans del Govern de les Illes Balears que, pel seu especial valor històric, sigui d'utilitat per a la investigació, segons es determini de manera reglamentària.
 6. Recollir, conservar, servir i divulgar aquella documentació que ingressi, mitjançant conveni de caràcter administratiu, el Govern de les Illes Balears.

Article 37. Els arxius centrals de les conselleries del Govern de les Illes Balears

Es creen els arxius centrals, a cadascuna de les conselleries del Govern de les Illes Balears, amb les funcions següents:

- a) Coordinar i controlar el funcionament dels diferents arxius de gestió que es puguin crear a les conselleries del Govern de les Illes Balears i recollir i organitzar els documents que aquests transfereixin una vegada finalitzat el seu tràmit i quan la seva consulta no sigui constant.
- b) Els arxius centrals són els responsables de l'avaluació i, si s'escau, de l'eliminació d'aquella documentació que no sigui de conservació permanent, i de la transferència a l'Arxiu General del Govern de les Illes Balears, d'acord amb les taules aprovades per la Junta Interinsular d'Arxius.
- c) Al capdavant de cada arxiu central hi ha d'haver un arxiver o una arxivera que pertanyi al cos facultatiu corresponent de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 38. La coordinació entre centres

Els arxius que pertanyen al Subsistema Arxivístic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears han d'actuar de manera coordinada pel que fa a l'avaluació, la transferència i l'eliminació de documents, així com pel que fa a la consulta per part dels organismes productors o dels interessats, d'acord amb el que preveu sobre això la legislació vigent.

SECCIÓ 2a DEL SUBSISTEMA ARXIVÍSTIC DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Article 39. Arxius que integren el subsistema

1. A més dels òrgans de gestió que es puguin crear, el Subsistema Arxivístic del Parlament de les Illes Balears ha d'estar constituït per l'Arxiu General del Parlament de les Illes Balears que actuarà com a dipòsit final de la documentació generada per:

- a) El Ple, la Mesa, les comissions i la Diputació Permanent del Parlament de les Illes Balears.
- b) Les comissions extraordinàries que es puguin crear.
- c) Els grups parlamentaris.
- d) Els serveis administratius.
- e) La Sindicatura de Greuges.
- f) La Sindicatura de Comptes.

2. El Parlament de les Illes Balears ha de dotar el seu subsistema arxivístic amb una normativa pròpia.

SECCIÓ 3a
DEL SUBSISTEMA ARXIVÍSTIC
DEL CONSELL CONSULTIU DE LES ILLES BALEARS

Article 40. Arxius que integren el subsistema

L'Arxiu General del Consell Consultiu comprèn els documents generats per la Secretaria i pels òrgans administratius en el decurs de les funcions que li encomana l'article 13 del Decret 24/2003, de 28 de març, pel qual s'aprova el Reglament orgànic del Consell Consultiu de les Illes Balears.

SECCIÓ 4a
DELS SUBSISTEMES ARXIVÍSTICS
DELS CONSELLS INSULARS

Article 41. Definició

Els subsistemes arxivístics dels consells insulars han de ser, a cadascuna d'aquestes institucions, el conjunt d'òrgans i normes, d'arxius i de documents que s'hi vinculen, amb la finalitat de crear la infraestructura necessària per garantir la conservació, la instal·lació adequada, la descripció, el servei i la difusió social dels arxius sota la competència dels consells, per tal d'assegurar-hi l'accés de la ciutadania i dels investigadors i de les investigadores, tot d'acord amb els objectius d'aquesta llei.

Article 42. Estructura

Cada consell insular establirà l'estructura del seu subsistema arxivístic, que determinarà per via reglamentària. Així mateix, com a administració competent en matèria d'arxius i patrimoni documental i per les atribucions que té transferides, tindrà la facultat de reglamentar, organitzar i coordinar els subsistemes insulars dels arxius de la seva competència, d'acord amb els principis següents:

- a) Adaptació de la normativa al contingut dels títols I, II i III d'aquesta llei.
- b) Cada consell crearà la seva comissió tècnica insular d'arxius, que es descriu a l'article següent.
- c) Cada consell disposarà d'un servei d'arxius o unitat administrativa equivalent per a la planificació, la gestió i la supervisió del subsistema arxivístic i de tots els aspectes relacionats amb l'assistència tècnica als arxius i amb la formació professional de les persones responsables.
- d) Els arxius generals dels consells seran els centres capdavanters del subsistema arxivístic de cada illa i tindran àmbit insular i caràcter administratiu i històric. Seran els centres d'arxiu competents per a recollir la documentació produïda per les diferents institucions, entitats i persones públiques i privades de l'àmbit territorial corresponent que, en virtut de les competències que tenen atribuïdes, els pertoquin, i de les altres que s'hi incorporin.
- e) Els consells, mitjançant el servei d'arxius, coordinaran i assessoraran els arxius dels altres subsistemes que pertanyen al seu àmbit competencial en tot allò que faci referència a l'aplicació dels sistemes de gestió o a l'aplicació dels criteris tècnics, d'acord amb les bases establertes, i vetllaran pel seu compliment.
- f) Hi ha d'haver una coordinació entre el subsistema arxivístic de cadascun dels consells insulars i la resta de subsistemes arxivístics que formen part del Sistema

Arxivístic de les Illes, d'acord amb els criteris que estableixen els articles 27 i 28 d'aquesta llei.

- g) El servei d'arxius de cada consell insular coordinarà la xarxa d'arxius de cada illa, si s'escau.

Article 43. Les comissions tècniques insulars d'arxius

1. La Comissió Tècnica Insular d'Arxius és, a cada consell insular, l'òrgan consultiu en matèria d'arxius i fons documentals a cada una de les Illes.

2. Les comissions tècniques insulars d'arxius han de ser integrades pels membres següents:

- a) La presidència serà ocupada pel conseller executiu o per la consellera executiva competent en matèria d'arxius i patrimoni documental del consell insular o per la persona en qui delegui.
- b) Les vocalies tècniques en la matèria seran set: tres nomenades pel conseller executiu o per la consellera executiva competent en la matèria; una, en representació del Govern de les Illes Balears, nomenada pel conseller o per la consellera competent per raó de la matèria; dues ocupades per representants dels municipis de l'illa respectiva, i una en representació de les associacions i dels col·legis professionals implicats en la matèria.
- c) El secretari o la secretària, amb veu però sense vot, ha de pertànyer al cos funcional del departament competent per raó de la matèria del consell insular respectiu.

3. Les funcions de cada una de les comissions tècniques insulars d'arxius, dins el seu àmbit territorial, consistiran a:

- a) Salvaguardar l'exercici del dret d'accés als documents de les persones i les entitats públiques i privades.
- b) Establir els criteris que regeixen l'accés als documents públics d'acord amb allò que preveu aquesta llei.
- c) Ser l'òrgan tècnic de consulta en matèria d'arxius i documents i, en aquest sentit, emetre dictamen en els plantejaments públics sobre arxius o en els plantejaments de coordinació de les activitats dels arxius.
- d) Assessorar i informar sobre l'organització, la creació i la coordinació dels arxius.
- e) Dictaminar els sistemes de gestió documental a utilitzar, amb l'objectiu de racionalitzar i unificar el tractament dels documents i aconseguir una gestió eficaç i rendible de la documentació arxivística, d'acord amb els criteris generals de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius.
- f) Elaborar les taules d'avaluació documental i controlar-ne l'aplicació correcta.
- g) Avaluar i emetre dictamen sobre el reconeixement dels arxius i de les col·leccions documentals i sobre la seva integració en el Sistema Insular d'Arxius.
- h) Avaluar i emetre dictamen sobre la revocació de la condició d'arxiu o de col·lecció documental integrat en el Sistema Insular d'Arxius.
- i) Emetre altres dictàmens sobre les normes o els reglaments que han de regir el Sistema Insular d'Arxius.
- j) Emetre dictamen sobre les peticions d'accés als documents públics exclosos de consulta.
- k) Emetre informe sobre les reclamacions de les persones i de les entitats públiques o privades que considerin vulnerat el seu dret d'accés a documents.

- l) Elaborar i mantenir el cens d'arxius i documents, d'acord amb els criteris generals de la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius.
- m) Establir els criteris tècnics per a l'aplicació o l'adaptació de les normes internacionals en matèria d'arxius i documents.
- n) Totes les altres funcions que la legislació o els reglaments li atribueixin.

SECCIÓ 5a
DELS SUBSISTEMES ARXIVÍSTICS DE LES ADMINISTRACIONS
SUPRAMUNICIPALS I MUNICIPALS DE LES ILLES BALEARS

Article 44. Definició i funcions

1. Els subsistemes arxivístics de les administracions supramunicipals i municipals de les Illes Balears han de ser, a cadascuna, el conjunt d'òrgans, arxius i documents que s'hi vinculin, amb la finalitat de dotar l'administració local respectiva de la infraestructura necessària per garantir la gestió i la conservació del seu patrimoni documental.

2. La xarxa d'arxius municipals serà coordinada pel servei d'arxius de cada consell insular.

Article 45. Les administracions supramunicipals

1. Les mancomunitats de municipis constituïdes a les Illes Balears han de crear els subsistemes arxivístics segons les seves necessitats i possibilitats.

2. Els arxius de cadascuna de les administracions supramunicipals, a més d'actuar com a dipòsits dels fons acumulats durant la seva gestió, poden acollir durant el temps que sigui necessari, si es troben en condicions de fer-ho i si així ho acorden les corporacions corresponents, la documentació semiactiva i històrica d'aquells municipis mancomunats que no es trobin en condicions de complir el que disposen els articles 12, 13 i 14 d'aquesta llei.

3. En cas de dissolució d'una mancomunitat de municipis, el seu arxiu s'ha de dipositar al centre que el consell insular corresponent determini dins del seu subsistema arxivístic. També ho han de fer els fons que hi estiguin dipositats, si no és possible retornar-los a la persona que n'és titular per les circumstàncies expressades en el punt anterior.

Article 46. Les administracions municipals

1. Cadascun dels municipis de les Illes Balears crearà i dotarà el seu propi subsistema arxivístic en funció de les seves necessitats i possibilitats.

2. Els arxius municipals, com a eixos dels corresponents subsistemes, han d'implantar i mantenir el sistema de gestió documental per al tractament dels documents administratius en fase activa i semiactiva. També recullen, conserven, descriuen i difonen la documentació històrica.

3. Els arxius municipals fan les funcions esmentades al punt anterior en relació amb la documentació de l'administració respectiva, dels seus organismes autònoms i de les seves empreses públiques, dels consorcis en què tinguin participació majoritària i de les fundacions i altres entitats finançades majoritàriament pels ajuntaments de què es tracti.

4. Els arxius municipals tenen, a més, les funcions següents:

- a) Vetllar per conservar el patrimoni documental del seu àmbit territorial.
- b) Potenciar l'organització d'activitats de divulgació i de foment de la recerca.
- c) Col·laborar amb el consell insular que els pertoca en l'elaboració del Cens d'arxius i documents de les Illes Balears.

5. Els arxius municipals poden acollir, si l'ajuntament ho acorda amb la persona titular corresponent, documentació d'interès històric o cultural d'altres persones físiques o jurídiques relacionades amb el municipi.

6. Les entitats locals menors, si s'escau, poden constituir arxius com a reflex de la seva activitat administrativa, els quals s'han d'integrar en el subsistema arxivístic municipal que els pertoca i han d'estar tutelats per l'arxiu municipal pel que fa a la gestió documental i a l'avaluació dels documents.

SECCIÓ 6a
DEL SUBSISTEMA ARXIVÍSTIC
DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Article 47. Arxius que integren el subsistema

1. A més dels òrgans de gestió que es puguin crear, el Subsistema Arxivístic de la Universitat de les Illes Balears ha d'estar integrat per l'Arxiu General de la UIB, el qual actuarà com a dipòsit final de:

- a) Els fons documentals dels òrgans de govern i administració de la Universitat de les Illes Balears, inclosos els departaments, els centres docents, els centres d'investigació i altres serveis de la Universitat de les Illes Balears.
- b) Els instituts, les fundacions i altres entitats vinculades o participades per la Universitat de les Illes Balears.
- c) Els documents de caire històric de les institucions universitàries anteriors a la creació de la Universitat de les Illes Balears.

2. Sense perjudici de la legislació sectorial que l'afecti, la Universitat de les Illes Balears ha de desenvolupar reglamentàriament el seu subsistema arxivístic.

**CAPÍTOL IV
DE L'ACCÉS ALS ARXIUS I ALS DOCUMENTS**

Article 48. Accés als arxius i als documents públics

1. Totes les persones tenen el dret d'accedir de forma gratuïta als documents custodiats en els arxius del Sistema Arxivístic de les Illes Balears. S'establiran reglamentàriament els preus dels serveis que impliquin una despesa o dels treballs especials.

2. L'accés als documents públics només pot ser denegat en aplicació de les limitacions legalment establertes, per raons de conservació o per impossibilitat tècnica motivada.

Article 49. Exercici del dret d'accés als documents públics

1. La direcció o les persones responsables tècniques dels arxius integrats en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears són les encarregades d'aplicar els criteris d'accés als documents públics, d'acord amb la legislació vigent en la matèria.

2. No obstant això, les persones interessades poden presentar reclamació respecte de la denegació d'accés als documents exclosos de consulta pública. En aquest cas, el termini per resoldre les sol·licituds és el que preveu la normativa vigent respecte del procediment administratiu. Si passat aquest termini no s'ha dictat resolució, s'entén que la sol·licitud ha estat desestimada, sense perjudici que la persona sol·licitant pugui reclamar a les administracions competents que compleixin l'obligació de resoldre.

3. Les administracions competents han de permetre l'accés parcial als documents que contenguin dades que, d'acord amb la llei, calgui mantenir reservades, sempre que sigui possible sotmetre els documents a processos tècnics que garanteixin plenament la impossibilitat d'accés a les dades reservades i de reconstrucció d'aquestes dades a partir de la informació facilitada.

4. L'accés als documents s'ha de facilitar en el suport material disponible que en garanteixi la conservació en les millors condicions. En cas que l'exercici del dret d'accés pugui perjudicar la conservació correcta d'un document, s'ha de facilitar a la persona sol·licitant la consulta d'una reproducció d'aquest document.

5. Les administracions públiques i els arxius integrants del Sistema Arxivístic de les Illes Balears s'han de dotar dels recursos i dels mitjans tècnics necessaris per facilitar a la ciutadania l'exercici del dret d'accés als documents.

Article 50. Vigència de les exclusions de consulta

1. De manera general, les exclusions, quant a la consulta de documents públics, vénen establertes per la legislació en matèria d'arxius i documents.

2. Per reglament es podran establir, respecte de classes determinades de documents, terminis de vigència diferents dels previstos a l'apartat anterior.

TÍTOL V DEL RÈGIM D'ADQUISICIÓ PREFERENT I D'EXPROPIACIÓ FORÇOSA

Article 51. Dret de tempteig i de retracte

1. Els consells insulars, amb caràcter principal, i el Govern de les Illes Balears, amb caràcter subsidiari, poden exercir el dret de tempteig i de retracte respecte dels fons dels arxius i documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears, en cas de transmissió onerosa de la propietat o de qualsevol dret real.

2. Aquest dret s'ha d'exercir en els termes fixats a l'article 32 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

Article 52. Expropiació per interès social

A l'efecte de l'expropiació dels béns a què es refereix aquest títol per part dels consells insulars i, subsidiàriament, per part del Govern de les Illes Balears, es consideren causes d'interès social:

- a) L'incompliment greu per part de les persones propietàries o titulars de drets reals de les obligacions referents a la conservació, al manteniment i a la custòdia.

- b) Les disposicions preses per les persones propietàries o titulars sense autorització de l'administració competent quan aquesta sigui preceptiva, en cas que les esmentades disposicions posin aquests béns en perill de deteriorament, pèrdua o destrucció.

TÍTOL VI DEL RÈGIM D'INFRACCIONS I SANCIONS

CAPÍTOL I DE LES INFRACCIONS

Article 53. Infraccions administratives

Llevat que siguin constitutives de delictes, esdevé infracció administrativa qualsevol vulneració de les prescripcions contingudes en aquesta llei i en les normes reglamentàries que la despleguen. Les infraccions administratives es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

1. Són infraccions molt greus:

- a) Les accions o omissions que impliquin danys irreparables, o la pèrdua total o parcial d'arxius o documents reconeguts en aquesta llei.
- b) L'exportació il·legal d'arxius o documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears.
- c) La disgregació no autoritzada d'arxius o col·leccions documentals integrants del patrimoni documental de les Illes Balears.

Constituirà una circumstància agreujant respecte de l'apartat c) el fet que l'arxiu o la col·lecció hagi estat declarat Bé d'Interès Cultural o hi hagi un expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural en tràmit.

2. Són infraccions greus:

- a) L'obstrucció de l'exercici de la potestat inspectora de les administracions competents.
- b) Els danys o deterioraments en els arxius o les col·leccions documentals reconeguts en aquesta llei que no siguin irreparables.
- c) L'incompliment de les condicions de retorn establertes per a l'exportació temporal, legalment autoritzada, d'arxius i documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears.
- d) La manca de comunicació a l'administració respecte de la subhasta d'arxius o documents integrants del patrimoni documental de les Illes Balears.

Constituirà una circumstància agreujant respecte dels apartats c) i d) el fet que l'arxiu o la col·lecció hagi estat declarat Bé d'Interès Cultural o hi hagi un expedient de declaració de Bé d'Interès Cultural en tràmit.

3. Són infraccions lleus qualsevol de les tipificades com a greus en aquesta llei i que, de forma acreditada, siguin d'escassa rellevància per al patrimoni documental de les Illes Balears.

4. Les infraccions sobre la deficient utilització dels serveis que no afecti directament el patrimoni seran establertes en els respectius reglaments de funcionament dels sistemes arxivístics.

Article 54. Desenvolupament de disposicions

Els consells insulars i el Govern de les Illes Balears podran desenvolupar reglamentàriament, en els àmbits competencials respectius, les disposicions d'aquest capítol, sense introduir-hi noves infraccions ni alterar la naturalesa de les que la llei preveu, per identificar de manera més precisa les conductes mereixedores de sanció.

CAPÍTOL II DE LES SANCIONS

Article 55. Classificació de les sancions

1. Les infraccions a què es refereix aquest títol, sempre que els danys causats puguin ser valorats econòmicament o la persona responsable n'hagi obtingut un benefici econòmic, se sancionaran amb multa d'entre una i tres vegades el valor del dany o del benefici, tenint com a criteris preferents per a l'esmentada taxació el perjudici causat i la singularitat, l'interès i la importància quantitativa dels béns afectats.

2. En la resta de casos, s'imposaran les sancions següents:

- a) Les infraccions lleus seran sancionades segons una escala que comprèn des de l'amonestació fins a la multa de sis mil euros (6.000,00 euros).
- b) Les infraccions greus seran sancionades amb una multa de seixanta mil euros i un cèntim (60.000,01 euros) a cent cinquanta mil euros (150.000,00 euros).
- c) Les infraccions molt greus seran sancionades amb multa de cent cinquanta mil euros i un cèntim (150.000,01 euros) fins a sis-cents mil euros (600.000 euros).

3. La resolució sancionadora, a més d'imposar les multes que corresponen, ha de disposar el que sigui necessari per a la restauració de la legalitat vulnerada.

4. A més de la multa pertinent, en el cas d'infraccions greus o molt greus, es pot disposar, si s'escau, l'exclusió del Sistema Arxivístic de les Illes Balears de l'arxiu o la col·lecció documental infractora i la suspensió temporal, entre un i cinc anys, de la possibilitat d'obtenir subvencions i altres beneficis establerts en aquesta llei. L'exclusió del Sistema Arxivístic ha d'anar acompanyada del dipòsit temporal dels documents a un altre arxiu públic.

5. Així mateix, la persona responsable serà obligada a satisfer les despeses ocasionades per la restauració i la reintegració al lloc corresponent dels documents afectats.

Article 56. Prescripció de les infraccions i sancions

1. Les infraccions lleus establertes en aquest títol prescriuran als sis mesos d'haver estat comeses; les greus, als dos anys; i les molt greus, als cinc anys.

2. Les sancions per faltes lleus prescriuran al cap d'un any; les greus, als dos anys; i les molt greus, als tres anys.

CAPÍTOL III DEL PROCEDIMENT

Article 57. Òrgans competents

Correspon als òrgans competents en matèria de cultura, en el seu àmbit d'actuació, la iniciació, la incoació, la instrucció i la resolució dels expedients sancionadors per les infraccions tipificades en aquesta llei.

Article 58. Acció pública

Serà pública l'acció per denunciar les infraccions i per exigir el compliment, davant l'administració, dels deures i de les obligacions continguts en els preceptes d'aquesta llei.

Article 59. Exigència de requeriment

Amés a més de la incoació de l'expedient sancionador pertinent, una vegada coneguda l'existència de la presumpta infracció, es requerirà la persona presumptament responsable perquè, de manera immediata, dugui a terme les actuacions necessàries per cessar en la infracció o evitar-ne els efectes, sempre que això sigui encara possible.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Tots els arxius de titularitat pública que estiguin en funcionament a l'entrada en vigor d'aquesta llei s'integraran d'ofici en el Sistema Arxivístic de les Illes Balears.

Disposició addicional segona

Les administracions públiques han de crear els òrgans i les unitats administratius encarregats d'impulsar i coordinar els respectius arxius i sistemes arxivístics, i també han de promoure i coordinar les iniciatives i les actuacions per a la recuperació, la preservació i el foment del patrimoni documental dins l'àmbit competencial respectiu, amb la finalitat de garantir el compliment de les obligacions que aquesta llei imposa, en el marc de les disposicions dels seus pressuposts. Els òrgans administratius d'aquest àmbit d'actuació ja existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'han d'adaptar al seu contingut.

Disposició addicional tercera

S'autoritza el Govern perquè actualitzi, per via reglamentària, les quanties de les multes establertes a l'article 50, de conformitat amb la variació de l'índex de preus de consum.

Disposició addicional quarta

L'Arxiu Municipal de Ciutadella i l'Arxiu Històric d'Eivissa, com a dipositaris de fons documentals de gran rellevància per a la història d'ambdues illes, assoliran, tot i el seu caire municipal, el mateix nivell que els altres arxius històrics de les Illes Balears pel que fa a l'adequació de les seves infraestructures i equipaments.

Disposició addicional cinquena

Els fons documentals gràfics i multimèdia dels arxius d'imatge i so de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera s'hauran de desenvolupar específicament en forma de reglament per part dels consells insulars respectius, ateses la seva naturalesa i la diversitat pel que fa als suports materials.

Disposició addicional sisena

En un termini màxim de tres anys la conselleria competent en matèria de cultura del Govern de les Illes Balears, de manera coordinada amb els consells insulars, ha de confeccionar el Cens dels arxius i documents de les Illes Balears a què es refereix aquesta llei.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

En el termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'han de constituir la Junta Interinsular d'Arxius i la Comissió Tècnica Interinsular d'Arxius.

Disposició transitòria segona

En un termini màxim de tres anys, els arxius integrants del Sistema Arxivístic de les Illes Balears han d'adaptar les infraestructures materials, els subsistemes de treball i el personal tècnic als nivells que permetin assolir els objectius d'aquesta llei.

Disposició transitòria tercera

Els arxius de les administracions supramunicipals i municipals s'han d'adaptar progressivament, en un termini màxim de cinc anys, als requeriments establerts per aquesta llei per a formar part del Sistema Arxivístic de Illes Balears.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única

Queden derogades les normes d'igual o inferior rang que contradiguin el que disposa aquesta llei o s'hi oposin.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

S'autoritza el Govern de les Illes Balears i els consells insulars, en els àmbits competencials respectius, a dictar les disposicions reglamentàries per al desplegament d'aquesta llei.

Disposició final segona

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.